

4. Ophævelse af straffelovens § 214 og § 255.

Straffelovens § 214 har følgende ordlyd:

»§ 214. Den, som ved urigtig eller ufuldstændig anmeldelse til den myndighed, der modtager fødselsanmeldelser, forvansker beviset for en persons familiestilling, straffes med hæfte eller under formildende omstændigheder med bøde.

Stk. 2. Straffen kan bortfalde, når et af en gift kvinde udenfor ægteskab født barn med ægtefællens samtykke opgives som ægtebarn.«

Bestemmelsen stammer fra straffeloven af 1866.

Hjemmel til at straffe urigtige anmeldelser og forklaringer over for den kirkebogsførende sognepræst og i de sønderjyske landsdele personregisterføreren findes nu tillige i § 5 i lov nr. 225 af 31. maj 1968 om anmeldelse af fødsler og dødsfald med senere ændringer. Denne bestemmelse omfatter alle urigtige oplysninger, dvs. også oplysninger, der ikke er omfattet af straffelovens § 214.

Endvidere kan urigtige skriftlige erklæringer til brug i retsforhold, der vedkommer det offentlige, straffes efter straffelovens § 163, og pligtmæssige urigtige erklæringer til offentlige myndigheder kan straffes efter straffelovens § 162.

Bl.a. på den anførte baggrund foreslår Børnelovsudvalget, at bestemmelsen ophæves. Der henvises nærmere til betænkningen, side 276 f.

Bestemmelsen i straffelovens § 255, der blev indført ved straffeloven af 1930, har følgende ordlyd:

»§ 255. Med bøde, hæfte eller fængsel indtil 1 år straffes den mand, som modvillig unddrager sig fra at yde en af ham udenfor ægteskab besvangret kvinde, den til hendes nedkomst fornødne hjælp, hvis hun erved kommer i nød.

Stk. 2. Undlader nogen, der er vidende om, at en til hans husstand hørende kvindes nedkomst er nær forestående, at yde hende den i denne anledning fornødne bistand, straffes han med bøde eller hæfte indtil tre måneder.«

Bestemmelsen i straffelovens § 255 er så vidt ses aldrig anvendt. Den blev allerede foreslået ophævet af Straffelovrådet i betænkning nr. 1099/1987 om strafferammer og prøveløsladelse, side 169. Straffelovrådet henviste til, at bestemmelsen »ikke længere var til nogen nytte« og derfor burde ophæves.

Børnelovsudvalget har foreslået, at bestemmelsen som et naturligt led i en gennemførelse af forslaget til børnelov ophæves, jf. betænkningen, side 277.

Justitsministeriet er enig i Børnelovsudvalgets overvejelser. Det foreslås derfor, at straffelovens §§ 214 og 255 ophæves.

5. Fælles forældremyndighed efter separation og skilsmisse.

Efter § 7, stk. 1, i lov om forældremyndighed og samvær skal der ved separation og skilsmisse tages stilling til spørgsmålet om forældremyndighed, medmindre der tidligere er truffet aftale eller afgørelse herom.

Forældrene kan i den forbindelse aftale, at de fortsat skal have fælles forældremyndighed, jf. § 7, stk. 2. Aftalen skal anmeldes til statsamtet eller retten.

Aftaler forældrene ikke fælles forældremyndighed, kan de efter § 9 med statsamtets godkendelse aftale, hvem af dem der skal have forældremyndigheden alene. Er forældrene uenige, eller nægter statsamtet at godkende deres aftale, afgøres spørgsmålet af retten.

Efter ægteskabslovens § 42, stk. 2, er det en betingelse for at opnå separation eller skilsmisse ved bevilning, at parterne er enige om vilkårene for separationen eller skilsmissen, herunder bl.a. om forældremyndighedsspørgsmålet.

Som udgangspunkt skal der således altid ved separation og skilsmisse tages stilling til forældremyndigheden. Det er anset for hensigtsmæssigt, at spørgsmålet bringes frem og afklares under separations- og skilsmissegangen.

Det har imidlertid ved flere lejligheder været overvejet, om kravet om pligtmæssig stillingtagen - der blev indført ved ægteskabsloven af 1922 - skal bevares, jf. bl.a. betænkning 1279/1994 om fælles forældremyndighed, samværsvanskeligheder og børnesagkyndig rådgivning, side 87 f.

Justitsministeriet har i forbindelse med udarbejdelsen af forslaget til børnelov på ny fundet at burde overveje, om det nævnte krav bør ophæves. Justitsministeriet har i den forbindelse bl.a. lagt vægt på, at der for ugifte samlevende forældre ikke gælder noget krav om, at der ved samlivsophævelse skal tages stilling til spørgsmålet om forældremyndighed. I lyset af det almindelige princip om ligestilling mellem ægtefæller og bl.a. ugifte samlevende, som ligger til grund for børnelovsforslaget, kan det derfor forekomme mindre hensigtsmæssigt at opretholde et krav om pligtmæssig stillingtagen for ægtefæller. Hertil kommer, at en betydelig del af ægtefæller, der separeres eller skilles, indgår aftale om fortsat fælles forældremyndighed.

På den baggrund er det Justitsministeriets opfattelse, at tiden er inde til at ophæve kravet om obligatorisk stillingtagen til spørgsmålet om forældremyndighed. En sådan ophævelse vil bringe dansk ret på linie med, hvad der bl.a. gælder i Sverige og Finland.

Det foreslås derfor, at den fælles forældremyndighed skal fortsætte efter forældrenes separation eller